

به نام خالق هستی بخش

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

عنوان:

نوزاد نارس

تهیه کننده: کمیته علمی نوزادان بیمارستان حافظ
منبع: نوزاد من: احمد مدنی - نوزادان نلسون 2020

تاریخ تهیه: فروردین 1399

تاریخ آخرین بازنگری:

تابستان 1401

«مرکز آموزشی درمانی حافظ»

ترحیص از بیمارستان:

در صورت تحقق موارد زیر نوزاد قابل ترخیص شدن است:

- ❖ غربالگری از نظر: عوارض نارسی - خونریزی داخل مغزی - مشکلات بینایی - شنوایی - مشکلات تکاملی انجام شود.
- ❖ تغذیه باشیر مادر شروع شود.
- ❖ نوزاد به اکسیژن و یا دارو به جز ویتامین نیاز نداشته است.
- ❖ دمای بدن نوزاد در شرایط عادی، طبیعی باشد.
- ❖ معاینه فیزیکی نوزاد نرمال باشد و نوزاد به وزن قابل قبول رسیده باشد.

در منزل نکات زیر رعایت شود:

- ❖ عدم استعمال سیگار در منزل چون خطر ایست تنفسی وجود دارد.
- ❖ عدم تماس با کودکان سن مدرسه چون احتمال ابتلا به عفونت وجود دارد.
- ❖ شستشوی مرتب دست مادر هنگام تماس با نوزاد.

نیازهای دیگر نوزاد نارس:

- اجتناب از نور و صدای بلند
- اجتناب از به حمام بردن نوزادتا ثابت شدن درجه حرارت (داشتن سه بار متواالی درجه حرارت طبیعی).
- تمیز کردن روزانه نوزاد - چرب کردن پوست و جلوگیری از خراشیدگی آن.
- تماس جسمی با والدین (پوستی).

توجه

هرچه نوزاد کوچکتر باشد مشکلات بالاتری دارد و خطرات بیشتری نوزاد را تهدید می کند. در نتیجه وزن و سن حاملگی شاخص مهم بروز خطر در بدبو تولد است.

والدین عزیز توجه داشته باشید که:

- ❖ رشد نوزاد را به صورت هفتگی در منحنی رشد چک کنید.
- ❖ هوش مسقیما تحت تاثیر وضع اجتماعی-اقتصادی مادر و حوادث زمان بارداری است.
- ❖ کاهش قدرت عضلانی تا 8 ماهگی رفع می شود و در صورت ادامه آن احتمال فلنج مغزی وجود دارد. لذا نوزادان نارس می بایست تحت مراقبت کلینیک های تکامل قرار گیرند.
- ❖ واکسیناسیون مشابه نوزادان کامل می باشد.

نوزاد نارس:

تولد نوزاد قبل از 37 هفته حاملگی را نوزاد نارس می گویند. بدون در نظر گرفتن وزن زمان تولد می باشد.

علت:

علت اصلی ناشناخته است.

علل ناشناخته:

• علت مادری.

• فاكتورهای مربوط به حاملگی.

• فاكتورهای جنینی.

علت مادری:

• پایین بودن سطح اقتصادی-اجتماعی.

• سوءغذیه.

• اعتیاد.

• عدم یا ناکافی بودن مراقبت های قبل از زایمان.

• فاصله کمتر از 3 سال بین دو حاملگی.

• عفونت ادراری.

• سن 19-13 سال و بالای 35 سالگی مادر.

علت جنینی:

• زجر تنفسی جنین.

• ناهنجاری های کروموزومی.

• عفونت داخل رحمی.

فاكتورهای مربوط با حاملگی:

- مسمومیت بارداری(فشارخون بالا).
- عدم کفايت دهانه رحم.
- جداشدن جفت و جفت سرراهي.
- زود پاره شدن کيسه اب.
- افرايش مایع آمنيون اطراف جنين.

مشخصات نوزاد نارس:

- محکم بودن دور سر از حد طبیعی.
- شکم برجسته.
- کوتاه بودن دست ها-پاها-تنه بزرگ- و سر نسبتاً بزرگ.
- عدم تکمیل دستگاه تناسلی.
- بدن کوچک و لاغر.
- گوش نرم و چشم بسته
- پوست نازک و شکننده.
- کم بودن چربی زیرپوست
- جمجمه نرم و تکامل نیافته.
- برجسته بودن پستان.

مشکلات نوزاد نارس:

- مشکل تنفسی.
- نارس بودن کلیه ها.
- کاهش یافتن دمای بدن.
- خونریزی داخل مغزی.

- ✓ قطع شدن خونرسانی به روده ها.
- ✓ عفونت خونی.
- ✓ مشکلات قلبی.
- ✓ کاهش کلسیم خون نوزاد نارس.
- ✓ کاهش قند خون نوزاد نارس.
- ✓ نواقص بینایی و شنوایی.

قابل توجه مادران عزیز:

- ✓ پژشك مخصوص نوزادان و پرستار نوزادان قبل از تولد در اتاق زایمان حضور دارند و وسائل آماده هستند.
- ✓ مدت اقامت نوزاد در بخش مراقبت های ویژه نوزادان چند ساعت تا چند هفته است.
- ✓ جهت جلوگیری از عفونت قبل از دست زدن به نوزاد هنگام مراقبت از نوزاد حتماً دست ها شسته شود.

از نظر تغذیه:

- ✓ شروع تغذیه محتاطانه و تدریجی است. نیاز تغذیه ای نوزاد نارس بیشتر از نوزاد طبیعی است.
- ✓ در نوزادان زیر 1500 گرم با سن قبل از 32 هفته بایستی با لوله دهانی به نوزاد شیر داده شود.
- ✓ سر پستانک باید نرم-کوچک- و سوراخ مناسب داشته باشد.
- ✓ 15 درصد وزن نوزادان نارس در هفته اول کاسته میشود.